

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > דע את תורתך מסירות נפש 004 ירידה לתתא מתוך מסירות נפש

דע את תורתך מסירות נפש 004 ירידה לתתא מתוך מסירות נפש

תמליל

נתבאר עד השתא בסייעתא דשמיא האופן של צורת העסק בדברי תורה באופן של הלשמה שזוהי המהות הפנימית של מדרגת המסירות נפש. לשון הגמ' כמו שכבר הוזכר כמה פעמים הגמ' בסוטה "לומד תורה ומלמדה לאחרים" זה אופן אחד של תורה לשמה "תורת חסד על לשונה לומד תורה ומלמדה לאחרים" העומק שבדבר של הלומד תורה ומלמדה לאחרים זה תורת חסד על לשונה מקביל לדרשת חז"ל של לומד תורה לשמה מחד הסוגיה של תורה היא לגעת בשורש השורשים בגילוי ראשון כמו שנתבאר בהרחבה לעיל? יתברך שמו ובדקות יורת עצם כח הגילוי זהו ההידבקות בשורש התורה שמכאן ואילך כל שאר הגילויים שישנם אינם אלא ענפים בלבד מהשורש העליון של עצם כח הגילוי התורה הקדושה.

אבל התורה הרי מריש דרגין ועד סוף דרגין וכמו שיש אופן של לשמה מהצד העליון מסירות נפש לשמה מהצד העליון כך יש מציאות של לשמה מסירות נפש לצד התחתון לשני הקצוות עליון ותחתון מה שהתבאר עד השתא בסייעתא דשמיא זה המסירות נפש לצד העליון ההגעה למקום הלשמה של הצד העליון הצד ההפוך של הדבר הוא הלומד תורה ומלמדה לאחרים צורת התלמוד תורה כבר הוזכר דברי הרמב"ם בריש ספר המצוות שגדר המצוה של ללמוד תורה וללמדה לאחרים זה גדר המצוה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ארבע בריתות שנכרתו כמו שאומרת הגמ' בסוטה הללמוד בדברי תורה הוא שלב אחד והללמד הוא שלב שני זה לא עוד דבר לעצמו אלא שנצטוינו ללמוד תורה וללמדה זה נצטוינו זה חלק ממצות תלמוד תורה ועומקם של דברים מלבד פשוטם של דברים ממש שכל ענינה של תורה היא מסירה מדור לדור משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע וזה עצם קיום התורה ולכן עד כמה שזה ללמוד בלי ללמד חסר בכל צורת מסירת התורה מוסרי התורה מדור לדור שבדאי שזה אבל בעומק יותר לענינא דידן בפרטות השתא הלימוד תורה שהאדם לומד לעצמו זו מדרגה אחת והלימוד תורה שהאדם מלמד לאחרים זו מדרגה פחותה מזו זה סדר בריתו של עולם רב ותלמיד בשעה שהרב מלמד את התלמיד. 0. כמו שהביאו רבותינו משלים רבות לזה אז הצורת הלימוד היא באופן כזה שהוא לומד במדרגה אחת והללמד שלו היא במדרגה פחותה יותר כן מונח הניצוץ העמוק של הלשמה לא מצד ההידבקות ללעילא אלא מצד ההידבקות לתתא שהרי מצד תשוקת הנפש דיליה אז האדם היה צריך ללמוד לפי המדרגה דיליה ומצד כך הללמד שבדבר זה ירידה ממדרגתו אז כמובן יכול להיות סיבות אחרות שבני אדם עסוקים בללמד אם זה בחיצוניות זה "אל תעשה עטרה להתגדל בה" ח"ו שמי שעושה את זה כך או מעומק תשוקת הנפש שאדם מלא מתוכו ורוצה להשפיע לאחרים סוגיות נוספות אנחנו עוסקים עכשיו כעת בעומק הדק של סוגיית הללמד, עומק הדק א"כ של סוגיית הללמד הוא חלק מתפיסת הלשמה של התורה שמכיון שמהותה של התורה היא מעבר לשיעור קומת אדם היא עצם כח הגילוי כמו שנתבאר ולכן האדם צריך לעסוק בה לשמה כלומר מעבר לקומתו שלו להיותו שלו כשם שיש את העסק מצד הלעילא למעלה מקומתו דיליה זה הלשמה הגמור מסירות נפש למעלה מעצם מציאותו של אדם למעלה מעצם קומתו של האדם למעלה ממדרגתו של האדם.

זה עומק העסק התורה שהאדם מגלה את התורה שעל גביו כך להיפך יש מה שהאדם יורד ממדרגתו בתורה לצורך אחרים. עוד פעם זה תלוי בהבחנה דקה מאד כי הרבה פעמים הללמד נובע מנקודות אחרות וזה לא נובע מנקודה של הלשמה שבה אנחנו עוסקים עכשיו אבל השורש הפנימי של הללמד הוא ואף בתפיסה הנקראת לשמה בתפיסה הנקראת לשמה ההיקף הרחב יותר של הללמד לאחרים הוא לא מסתיים בללמד לאחרים "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה" אז בכללות כמו שהוזכר התורה יסודה לשמה למעלה מקומת אדם המצוות יסודם שלא לשמה זה נקרא "כל הבריאה לא נבראה אלא לצוות לזה" צוותא הצוותא המצוה היא מדרגת הנבראים מצד כך דבר והיפוכו עבירה ומצוה התורה יסודה היא עצם שורש הגילוי הראשון שלמעלה מקומתן של הנבראים,

היא הממוצע בין בורא לנברא, ברית התורה עיקרי ברית "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת" התורה יש בלשון חז"ל התורה היא הממוצע ביניהם כמו שמרחיב הגר"א

והרי שגדר הדבר שהתורה היא מעבר לקומתן של הנבראים היא הממוצע בין בורא לנברא כביכול היא המדבקת את הנברא בבורא

המצוות יסודם במדרגת הנבראים יסודם במדרגת הנבראים א"כ כשחז"ל אומרים "לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה" המצוות יסודם תפיסת השלא לשמה "היום לעשותם ומחר לקבל שכרם" יסוד שלא לשמה ומכח כך הוא עולה למדרגת תורה שהוא לשמה כאשר הוא עוסק בתורה ובמצוות מתוך שלא לשמה בא לשמה מתוך מצוות מגיע לתורה כמו שכבר הוזכר בדקות מתוך מדרגת מצוה הוא עולה למדרגת תורה בעצם שהיא מעל הכל זה מתתא לעילא ועסוק בתורה ובמצוות שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה הוא עולה מהלתתא לעילא אבל להיפך מלעילא לתתא שזה הסוגיה של המסירות נפש בהפוכה שבה דיברנו מקודם עצם כך שהאדם נצטווה בדברי תורה ונצטווה לקיים מצוות מעשיים זה תכונת המסירות נפש שגנוזה במעמקי התורה המדרגה העליונה מעין סוגיה הרי של רשב"י בשבת "מפסיקין לק"ש ואינם מפסיקין לתפילה" כלומר לרוב דיבוקם ועסקם בדברי תורה "בהם יושב ומהרה"ר" לא פסיק פומיה מגירסא" "לפרוש ממנה אינו יכול" כל לשונות חז"ל בהקבלות שיסודם אחד הוא עצם ההדיבקות זו מדרגת רשב"י ש"ראיתי בני עליה והם מועטים" הקיום הופך להיות מסירות נפש כמה שורש הקיום של המסירות נפש במדרגת רשב"י נאמר "מפסיקין לקריאת שמע ואינם מפסיקין לתפילה" בדקות גם קריאת שמע הוא הרי תורה אבל זה גדר אחר בדברי תורה אבל בכל אופן "מפסיקין לק"ש ואינם מפסיקין לתפילה" המפסיקין זה גם סוגיה של מסירות נפש אבל רק עד המדרגה הנקראת ק"ש ה' אחד אבל אינם מפסיקין לתפילה כל יסוד התפילה זה הרי נפתולי אלוקים נפתלתי צמיד פתיל כמו שאומרים רבותינו חיבור זה מעין מצוות צוותא על שם כן התפילה נקראת תפילה והרי שהמפסיקין לק"ש ואינם מפסיקין לתפילה זה עומק ההגדרה ששם השיעור המסירות נפש במדרגת רשב"י עד איפה נקודת הירידה אבל גם ק"ש היא מצוות דאורייתא וזה נקרא המפסיקין לק"ש ההפסקה לק"ש היא המסירות נפש של הירידה ממדרגת דברי תורה למדרגת של ק"ש למדרגה של מצוות בעולם הבא דברי הגמ' הידועים בס"א בנידה לחד מ"ד מצוות בטילות לעתיד לבוא כלומר מתגלה המדרגה העליונה של הדברי תורה בלי המסירות נפש לתתא שהיא התגלתה כאן בעלמא שם מתגלה רק המסירות נפש ללעילא אבל בעלמא דידן שבו אנחנו נמצאים השתא "הכל לפי רוב המעשה" ההדגשה זה נקרא עולם המעשה הכל לפי רוב המעשה זה קיום בפועל הקיום בפועל שהוא עולם המעשה הוא קיום שמכריח במידה מסויימת ודאי מפסיקין לדברי תורה מצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים שצריך לעשותה בעצמו מצוות שבגופו שמוכרח להפסיק בהם מפסיקין מתלמוד תורה למקרא מגילה ולהכנסת כלה לכל ההגדרות שנאמרו בגדר התלמוד תורה לצורך קיום המצוות אבל יסוד הדברים הוא הירידה ממדרגה שנקראת תורה למדרגה שנקראת מצוות כמו שהזכרנו יש לומד תורה ומלמדה לאחרים הוא יורד מעצם מדרגתו בדברי תורה עצמם יש אופן שהוא יורד ממדרגת תורה למדרגת מצוות עוד פעם חוזרים ומחדדים האופן הראשון הוזכר לומד תורה ומלמדה לאחרים הוא נשאר בתוך עולם של תורה רק לא במדרגתו שלו של תורה אלא במדרגה שהוא יורד לזולתו מלמד לאחרים לפי מדרגה דיליה כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל כל אחד כפי הראוי לו אמירה ככה לנשים ודברים קשים כגידים לאנשים אבל זה משתנה לפי הכלי מקבל.

והמדרגה השניה היא שהוא עצמו יורד ממדרגת תורה למדרגת מצוות שמדרגת מצוות היא למטה ממדרגת תורה כמו שנתבאר זה עוד אופן של ירידה.

יתר על כן על שלשה עמודים העולם עומד על התורה על העבודה ועל גמילות חסדים תפילה זה התנועה של האדם מתתא לעילא "אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי" "נושא עיני לשמים" וכן על זה הדרך כלומר תפילה כיסוד דברי רבותינו "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" היא התנועה מתתא לעילא זה תנועה של תפילה.

תנועה של גמילות חסדים נמשלו למים דברי תורה מדתו של אברהם יוקח נא מעט מים עוזבים מקום גבוה ויורדים למקום נמוך תפיסת גמילות חסד זה גמול דלים זה העליון שמשפיע לתחתון זה לא רק השפעה בפועל של עליון שמשפיע לתחתון אלא זה תנועת הנפש שיוודת ממדרגת העליונה לתתא.

הדוגמא הברורה אברהם אבינו "הנה שלשה אנשים נצבים עליו" נדמו לו כערבים שמשתחיים לאבק שברגליהם ואותם גופא מאכיל אברהם אבינו שלוש לשונות של חרדל וכו' כל סדר המעשה שנעשה שמה הוא יורד לתתא למשתחיים לאבק שברגליהם כלומר עד מקום האבק שברגליהם זה העומק של משתחיים לאבק שברגליהם הירידה עד לשם והרי שהקומה של גמילות חסדים כמו שמיסוד רבות בדברי רבותינו היא יסודה היא הירידה מלעילא לתתא "לומד תורה ומלמדה לאחרים" בו פתחתו דברי הגמ' בסוטה זה ילפינן מהמקרא תורת חסד על לשונה כלומר התפיסה של חסד היא מלעילא לתתא אכזזה מתגלה עדיין בתוך המדרגה של הדברי תורה עצמם זה הלומד תורה ומלמדה לאחרים אבל זה עדיין בתוך מדרגה של תורה למטה מכך כמו שהזכר תורה ללמוד וללמד לשמור ולעשות הוא יורד ללעשות מבטלים תלמוד תורה לצורך מציאות של קיום

אבל יתר על כן יש את התורה תפילה וגמילות חסדים תורה וכללת את שני התנועות את התנועה מתתא לעילא שזה הענף של התפילה ואת התנועה מעילא לתתא שזה הענף של הגמילות חסד ובאופן הזה של העסק בדברי תורה אז האדם יורד מהדברי תורה לא רק לעצמו אלא לאחרים ולא רק לאחרים באופן של תלמוד תורה ולא רק לאחרים באופן של לזכות את הרבים במצוות שזה ירידה מתורה למצוות אלא הוא יורד לצורך הרבים לצורך אחרים לג' לשונות של חרדל בעולם המעשה עצמו, זה העומק של המסירות נפש שנמצא מלעילא לתתא בתורה עצמה כמו שנתבאר.

הירידה שלו בתוך עצמו א"כ, הירידה שלו לאחרים, ירידה לאחרים בתורה, ירידה בתוך עצמו למצוות, ירידה לאחרים במצוות וירידה לאחרים עד מקום החומר משתחיים לאבק שברגליהם עד שם מקום הירידה הגמורה.

העומק זה השורש של הארת התורה אפילו בשפל המדרגות כולם הארת תורה במדרגת מצוות, והארת תורה יתר על כן במדרגת מקום החומר הגמור.

מ"מ אבל א"כ העומק של המסירות נפש בדברי תורה הוא מתגלה לשתי קצוות הוא מתגלה לקצה העליון שהאדם מסיח דעת ממצויאות עצמו פועל למעלה מכוחות עצמו כמו שנתבאר בפעם הקודמת בהרחבה עד הנקודה המעשית שזה האופן שהאדם פועל מעט מאד למעלה מכוחותיו איש לפי מדרגה דיליה דייקא זה לא יבינהו. אבל מהצד השני מוכרח שיהיה תנועה הפוכה מדגישים מהצד השני מוכרח שיהיה תנועה הפוכה אם האדם עמל בדברי תורה למעלה מכוחותיו ולו במעט יתר על כן אם יותר מכך שזה מדרגת יחידים כמו שהוזכר לעיל האבל הוא עמל בתורה למעלה ממדרגתו אבל כל מה שהוא עוסק רק לצרכי נפשו דיליה אז בדקות בתוך הלשמה שהוא עלה משלא לשמה אחד לשלא לשמה שני אבל בעצם עדיין כל תפיסת החיים שלו היא לי קראי לישנאי שישו בני מעי שישו בני מעי הכל חי לצורך מציאות עצמו וזה לא נקרא תורה לשמה בעומק, זה קצה אחד של הלשמה ודאי כל לשמה ושלא לשמה המדרגה התחתונה נקראת שלא לשמה המדרגה היותר עליונה נקראת לשמה אבל היא לא המהות המהות האמיתית שנקראת לשמה יש לה שני קצוות לשמה מונח בה שהאדם עולה מהקצה העליון למעלה מכוחותיו שדובר לעיל בהרחבה בסייעתא דשמיא, אבל הצד השני של המטבע שהוא לא פחות חשוב והצד העליון אמיתי רק אם הצד התחתון קיים מדגישים את זה בכל לשון של הדגשה הצד העליון אמיתי רק אם הצד התחתון קיים וכאשר ריש מציאות של האדם שהוא יורד ממדרגת התורה דיליה אנחנו לא מדברים עכשי למעשה כמובן במדרגת רשב"י אמרנו רק את הצורתא דשמעתתא מדרגת רשב"י מפסיקין לקריאת שמע ואינם מפסיקין לתפילה שם מדובר במי שדבק בתורה באופן כמדרגה של רבים עשו כרשב"י ולא עלתה בידם אינם מסיחין דעת מן התורה כלל ולב עד כל עצמותה תאמרנה באופן של תורתך בתוך מעי אבל כל אחד לפי מדרגה דיליה ההדגשה היא כל אחד לפי מדרגה דיליה בהכרח שאם הוא רוצה לחיות חיי תורה לשמה הוא צריך גם את הקצה התחתון הקצה התחתון בלומד תורה ומלמדה לאחרים באופן המעשי זה מאד מאד קשה לדייק בזה כיון שכמו שהוזכר בקצרה ממש לעיל הללמדה לאחרים יש בו גם פניות אחרות וסיבות אחרות ובפרט בדורינו השתא שהללמדה לאחרים יש לו פנים מסוימת לכן להגיע לנקודת הלשמה בללמדה לאחרים מאד מאד דק ורחוק מרובם של בני אדם אין כוונת הדבר שלכן לא צריך ללמדה לאחרים אבל לבנות את הלשמה התחתון לצד התחתון בללמדה לאחרים זה מאד מאד דק והוא קרוב מאד להטעיה החלק השני שהוזכר, שהאופן של הלשמה זה הירידה ממדרגת תורה למדרגת מצוות בלשון כללית עד למאוד אז מה שאדם מחויב לקיים מצוות שבגופו מה שהאדם מחויב לעשות מצוה שאינה יכולה להעשות ע"י אחרים אבל הוא מחויב בהם בין כך ובין כך אבל במעמקים של העשייה שלו הוא צריך לעשות את זה מתוך תפיסת מסירות נפש כל זמן שאור התורה לא בוער בקרבו אז אדרבה נוח לו לברוח כביכול ממדרגת תורה למדרגה של מצוות מעשיות זה חלק מהמנוחה שלו פעמים, מדרגת שונה בדקות שינת המוחין, אבל בכל אופן הוא עושה את זה מחמת רצונו מהעדר חיבור לתורה אבל ככל שהחיבור של האדם לתורה עמוק יותר שורשי יותר אז הצורך שלו לעסוק בדברים יותר תחתונים מוליד קושי בנפשו של האדם ואם הוא באמת שם שגם בזה נמצאים רק מעט מאד אם הוא באמת שם אז ההתעסקות שלו במצוות צריכה לנבוע מעומק התורה מלשון הוראה אשר קדשנו במצוותיו וציונו לעסוק בדברי תורה ועל ידי כן מתגלה המצוה בתורה עצמה וע"י כן הוא משלשל את זה לשאר לקיום המצוות שזה רצונו יתברך שמו לרדת ממדרגתו בעסק הדברי תורה ובפועל לזכות את עצמו במצוות "לפיכך הרבה להם תורה ומצוות" אבל עוד פעם אצל רוב בני אדם הרצון לעסוק במצוות הוא נובע מחוסר החיבור השלם לדברי תורה זה לא נובע ולא ממסירות נפש לרדת ממדרגת תורה של מצוות יתר על כן שזה נקודה דקה לעצמה יש נפשות ששורש חלקם היא עשיה מרובה שלושה העמודים שעליהם העולם עומד כל נשמה ונשמה יש לה את חלקה שלה לכן אנחנו רואים בדברי רבותינו יש את אלו שהיו פרושים יותר ויש את אלה שהיו מחלקים את ימיהם הדוגמא היסודית ר' נחום מהורדנקה הרבה של החפץ חיים כידוע הוא חילק את יומו לשליש שלישי שלישי זה לא הוראה לרבים מי שזה שורשו וחלקו והוייתו אז גם המצוות המעשיות מקבלות אצלו נפח יותר כי זה חלקו שלו אם אדם יורד מעבר לחלקו שלו הוא לא עושה את עבודתו והמסירות נפש הזו איננה אמיתית אלא א"כ זה אי אפשר לעשותה ע"י אחרים וזה המחויב כרגע זה רצונו יתברך שמו כמו שהוזכר לכן הירידה ממדרגה של תורה למדרגה של מצוות ברוב הפעמים אצל רוב בני אדם זה לא ירידה אלא ניחא להו ואם לא ניחא להו זה מחמת העצלות אפילו לקיים את המצוות אבל לא מחמת ההידבקות בדברי תורה אבל מי שזה חלקו לעשות בעולם המעשה אז המקום האמיתי שצריך שזה יעשה מהמקום של המסירות נפש אלא שזה חלקו

בין כך ובין כך כל אחד לפי חלקו בעולם העשייה ככל שהוא מחובר יותר לתורה אז ההתעסקות שלו במצוות המעשיות יש בהם אור של מסירות נפש מדגישים אור של מסירות נפש זה נקרא נר מצוה ותורה אור אבל יתר על כן כמו שהוזכר ההתעסקות של האדם עם אחרים ויש מה שאדם מתעסק עם אחרים להרבות להם מצוות ישראל ערבים זה לזה זה מה שקיבלנו הרי באלה בערבות מואב שנעשו ערבין זה לזה מלבד הירידה של האדם מעצמו לאחרים מעצמו למצוות יש כאן ירידה כפולה מעצמו לאחרים למצוות דילייה ושם זה בעצם ההתעסקות בזיכוי הרבים ההתעסקות בזיכוי הרבים כל אדם ואדם מוכרח שיהיה לו עסק בזיכוי הרבים לשונו הנפלא מאד הידוע של החובת הלבבות שלו יהא האדם שיעלה במעלות העליונות ביותר לעולם הוא לא יוכל להגיע למדרגה של זיכוי הרבים

אז ראשית כל להבין כהגדרה כוללת ממש בפשוטן של דברים מחמת שזה יחיד וזה רבים והרבים לעולם הם יותר ממציאות של יחיד אבל הדברים האלו דקים כי פעמים אותו אדם מעין משה שקול כנגד ששים ריבוא אנכי היריתי את העם הזה אם אנוכי ילידתיהו משה שקול כששים ריבוא אשה אחת ירדה ממצרים וילדה ששים רבוא בכרס אחד ומנו משה נפש אחת יותר גדולה מכמה וכמה נפשות הזיכוי הרבים מלבד הגדרה נוספת של תכלית הבריאה יכירו וידעו כל ישובי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון זה מונח בזיכוי הרבים אבל בשנים נוספות הזיכוי הרבים זה הירידה ממדרגה לתתא זה העומק שנקרא זיכוי הרבים כמו האב המוליד את בניו הם תולדותיו שלו רב המלמד את תלמידיו כל המלמד בן חברו תורה כאילו ילדו האופן שהאדם משפיע לרבים ההשפעה לרבים זה מעין אב לבן רב לתלמיד ובה מונח הזיכוי הרבים העצום שהאדם יורד ממדרגתו לצורך זיכוי הרבים וזה העומק שנקרא זיכוי הרבים לא עליך המלאכה לגמור ואי אתה רשאי להבטל הימנה התוצאה של זיכוי הרבים היא מכוונת רק בידו יתברך שמו כלומר התוצאה היא לעולם שייכת אליו יתברך שמו מה ששייך לאדם זה היציאה מעצמו לטובתם של אחרים מדגישים היציאה מעצמו לטובתם של אחרים זה נקרא זיכוי הרבים חוזרים כסדר ואומרים כל זיכוי נקרא זיכוי מלשון זכות שמן זית זך זה צריך שזה יבוא מהזכות אם נעשה ריבוי של פעולות לצורך זיכוי הרבים יש לזה את המהות שנקרא זיכוי הרבים הזיכוי הרבים שנמצא בעולם הוא מהזיכוי הרבים מודדים את זה בתוצאה מודדים את זה בעצם כך כמה פעולות נפעלו וכמה היחסיות שהתוצאה שנפעלת בהם זה לא תפיסה של זיכוי הרבים זיכוי הרבים כמו שנתבאר זכות הפנימית ומהי הזכות הפנימית היא היא סוגייתנו השתא הזכות הפנימית היציאה של האדם מעצמו לצד העליון והיציאה שלה אדם מעצמו לצד התחתון זיכוי הרבים מה שאדם יוצא ממדרגתו שלו למדרגתם של אחרים ומשפיע אליהם וככל שההשפעה הזו נובעת מיציאה מעצמו ולא להיפך הדגשה, פעמים רבות מאד האדם מזכה את הרבים הוא מחפש לאסוף לעצמו זכויות הוא כ"כ מחפש לעצמו זכויות הוא קרא את דברי החובת הלבבות אושמע אותם ויגיע מעלת האדם העוסק

זכויות זה תרתי דסתרי המוחלט לתפיסה הנקראת זיכוי הרבים, זיכוי הרבים יסודו הוא הזכות של היציאה מעצמו וההשפעה לתתא לעולם של אחרים ולכן התפיסה היא לא עיקר המעשה ק"ו לא ה שבא מכך אלא התפיסה היא תפיסה של זיכוי זכה וזיכה אז מה שהוא זכה וזיכה קודם הוא זך בתוך עצמו ולאחר מכן זיכה את האחרים זה המדרגה שנקראת זיכוי הרבים ששורשה בתורה עצמה בללמוד וללמד לאחרים כמו שהוזכר היא משתלשלת לקיום המצווה ומשתלשלת לקיום המצוות של אחרים של זיכוי הרבים אבל יתר על כן כמו שהוזכר ההשפעה שהאדם משפיע לאחרים הוא לא רק ברוחניות אלא ההשפעה שהאדם משפיע לאחרים הוא גם בגשמיות כדוגמת היסודית מידתו של אברהם אבינו כמו שהוזכרה מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רץ וטוב וכו' כל מה שנאמר שלושה לשונות בחרדל ואת זה הוא משפיע לאלו שמשתחווים לאבק שברגליהם כמו שחודד כלומר הוא משפיע את זה עד המקום שנקרא רגלים האבק שברגליים שזה המקום השפל ביותר שינו עד שם מגיע נקודת ההשפעה כנקודת מים שיורדים עד המקום השפל ביותר ובפנים הללו הזיכוי הרבים שהאדם מזכה אחרים הוא מזכה אותם לא רק לפיכך הרבה להם תורה ומצוות לא ניתנו מצוות אלא לצרף בהם בני אדם ובזה הוא מזכה אותם אלא הוא מזכה את הרבים אפילו בעולם החומר התחתון ידוע עד למאוד הלשון של המימרא הידועה בשם ר' ישראל שהגשמיות של רעהו זה הרוחניות של עצמו ועומק ההגדרה הגשמיות של רעהו זה הזיכוי שהאדם יורד מעולמו שלו להשפיע לאחרים עד המקום השפל ביותר שהוא יכול לרדת יש כאן הדגשה עצומה המקום השפל ביותר שהוא יכול לרדת וזה שיעור קומתו המשל בזה אדם יכול להתכופף אבל עד כמה הוא יכול להתכופף עד לפום קומתו עד מי שיכול להגיע למקום רגליו דיליה ממש אבל הצורה הזו היא צורה שאדם משפיל ראשו את המוחין דיליה את מקום עסק הדברי תורה דיליה הוא משפיל את זה למקום העפר עד אבק שברגליהם ובפנים הללו אדם מזכה את הרבים מתוך היציאה מעצמו ושלמות היציאה מעצמו שהוא יכול לרדת עד המקום הנמוך ביותר שהוא יכול לרדת חוזרים ומדגישים את המשפט הזה כי פעמים רבות מאד האדם רואה אחרים עושים שומע אחרים עושים קורא בדברי רבותינו מה שצריך לעשות כביכול והוא עושה אבל צריך לבדוק אם באמת הוא יכול לרדת לתתא אם הוא יורד פחות ממה שהוא צריך לרדת חסר במסירות נפש שלו לרדת לתתא אם הוא יורד מעבר למה שהוא יכול לרדת הרי שהוא נופל לתתא כהגדרה כוללת ממש האדם צריך לרדת עד אותו מקום שבשעה שהוא ירד אחרי שהוא מעט בישוב דעת הוא יכול לחזור למקומו שלו לשון הרמב"ם הידוע במצוות שא"א לעשותה ע"י אחרים ושב לתלמודו כוונת הדבר שהוא יושב לפני הספר אלא ושב לתלמודו כוונת הדבר שהוא יכול לשוב לעולמו שלו זה כוונת הדבר ושב לתלמודו והרי שהשיעור של הירידה שהאדם יכול לרדת הוא עד כמה שהוא יוכל לעלות משם אחרי שהוא קלה אחרי התבוננות אחרי התעוררות מסוימת אחרי ישוב דעת הוא יכול לחזור לעולמו שלו אבל אם הוא נשאר שמה ויש לו את הקושי

הגדול לחזור ללעות זה למעלה מגדרי עבודתו דיליה באופן עראי אפשר לעשות מסירות נפש גם על זה, אבל באופן של קבע זה לא הצורה הנכונה כי התורה היא בבחינת עולה וירוד עולה וירוד באופן של מתתא לעילא ומעילא לתתא אבל אם יש לו קושי לעלות למקומו שלו זה מעבר לשיעור קומתו הירידה הזו עכשיו.

אבל בכל אופן כשנעמיד א"כ את תמצית הדברים כשדיברנו את הצד העליון של המסירות נפש פעמים רבות מאד קורץ לנפשות שרוצים להיות שקועים בעולם של תורה עבודה עולם של רוחני נפש העולה בית קל בני עליה נהיית יותר שקועה בעצמה ויותר שקועה בעצמה ויותר שקועה בעצמה ואם היא מוכנה לצאת מעצמה זה רק לצד העליון של המסירות נפש מעבר לכוחותיו שלו וגם את זה בניצוץ דק מאד שהוא רוצה לעלות יותר גבוה.

אבל הצורה השלימה של החיים הצורה המעשית של החיים היא מחד העמל התורה של המסירות נפש בפועל שדובר לעיל איש לפי מדרגתו מעט מעבר לשיעור כוחותיו מה שדיברנו בפעם הקודמת אבל במקביל לכך באופן המעשי "חברים שחברותם נעימה" "מקל נועם שנעימים זה לזה בהלכה" בפנים הללו של עומק הסוגיא הוא שהיסוד של האדם של העסק בדברי תורה הוא לא שהוא חושב על עצמו לבד אך הוא יעלה אלא כל מחשבתו מחד לעלות אבל מאידך מחשבתו איך לרדת אחרים בפנים המעשיות הדוגמאות הפשוטות שהאדם לומד עם רעהו אז הוא מקשיב לרעהו הוא באמת מתבונן במה שהוא אומר כי כל עסקו בתורה הוא לא לעמוד על חלקו שלו בלבד אלא גם כן לרדת משלו לאחרים פעמים מה שחברו אומר זה יכול להיות פעמים יותר גבוה ממדרגתו שלו אבל כהגדרה כוללת הוא לא נמצא רק בעולמו שלו אלא הוא נמצא ביחס של הדברי תורה שלו גם לאחרים השיעור הגבול והמידה זה איש לפי מהללו השיעור הדק מאד כמו שהוזכר אבל הצורה הזו בעצם מולידה שהעסק בדברי תורה הנפש פתוחה לאופן שהוא לומד עם אחרים שומע דעתם של אחרים מתבונן בדברי אחרים משיב להם באופן של נועם נעימים זה לזה וכל צורת עסקו בדברי תורה היא מחד לעלות יותר גבוה אבל מאידך להוריד מעולמו שלו לאחרים להוריד מעולמו שלו לאחרים לפעמים זה אלו שנמצאים יותר נמוך ממנו לפעמים זה עצם כך שהוא יוצא מעולמו שלו לאחרים אפילו שהם יותר גבוהים בשבילו זה ירידה אפילו שהוא יוצא לעולם יותר גבוה. אבל בכל אופן הגדרת הדבר הוא שהצורה המעשית של הדברי תורה היא באופן שהאדם מכיל את שתי הקצוות האלה הארכנו בפעמים הקודמות בקצה האחד בפעם הזו פתחנו את הסוגיא של הקצה השני המעשי ממש זה חשוב לא פחות מהצד העליון כמו שהוזכר הוא אמיתי הצד העליון עד כמה שהצד התחתון ג"כ מתגלה באופן הנכון ואזי מחד נפש האדם שקועה עמוק בתוך הדברי תורה לעלות מעלה מעלה מעבר לשיעור קומתו מעט כמו שנתבאר אבל מאידך הנפש יש לה את הפתיחות הנפשית בחלק מהזמנים ואת הפתיחות הנפשית בפועל להיטיב לבריותיו כי זה כל האדם לא נברא אלא להיטיב לבריותיו חוזרים תמיד על דברי ר' חיים ואלו'ינר והנפש פתוחה להיטיב עם הבריות בתורה להיטיב עם הבריות במצוות ולהיטיב עם הבריות באופן של עולם החומר בשיעור הנכון והמתאים לפי שיעור הנכון שלו לפי צורכם של אחרים באופן הזה אז תורתו של האדם זה תורת חסד על לשונה.

שאלה: ? ... בחלק הזה בלימוד עם הבנים שלו

תשובה: כמו שהאדם זן רק את בניו ואת בניו באופן של חומריות וגשמיות יש בודאי יש את תקנת אושה שיהא האדם זן אבל לא בזה האדם משלים את כל מעשרותיו לדוגמא בעלמא אנשים שאת כל המעשרות שלהם לבנים כמובן שיש כאן איזשהי יציאה מעצמו בדקות בעומק יותר לשון חז"ל הידוע כאב דרחים לבריה יותר מגרמוהי במידה מסוימת זה עוד יותר נתינה לעצמו.

שאלה: אני לא כ"כ מבין למה זה מוגדר כמסירות נפש גם בהבחנה של היסודות וגם בהבחנה של התפיסה הנפשית בהבחנה של יסודות הרי הרב מדבר על יסוד המים יסוד המים הם יורדים באופן טבעי אין להם מסירות נפש לרדת הם יורדים בקלות וגם בהבחנה הרי אדם שעולה למעלה הוא לא יורד למטה הוא מוריד למטה אז אם אני מוריד למטה למה זה מוגדר כמסירות נפש אם זה לצאת מעצמי ולרדת למטה אז יש קושי אבל אם אני לוקח את מה שיש לי למעלה ואני מוריד את זה למטה אני נשאר עם מה שלמעלה ורק מוריד את זה למטה למה זה מוגדר כמסירות נפש.

תשובה: נחדד מה שהגדרתם קודם בהגדרה של היסודות זה הני מילי באמת שזה היה יסוד המים לעצמו אבל מכיון שהתורה נמשלה למים והיא נמשלה ג"כ לאש ושניהם משמשים בכפיפה אחת אז ממילא התוצאה היא שיש את שני התנועות בנפש התנועה היא גם לעלות וגם לרדת ממילא הסתירה הזו היא כבר יוצרת מסירות נפש כי יש תנועה של עליה ותנועה של ירידה ובעומק יתר על כן מה שאמרתם חידדנו להדיא שאין כוונת הדבר שהוא נשאר למעלה ומשפיע למטה, אלא כוונת הדבר שהוא עצמו יורד לתתא ובכוחות נפש כהגדרה שורשית מאד עצם כך שהוא צריך לצמצם את עצמו לאחרים זה גופא נקרא ירידה, כמובן שמדברים על עולם המעשה עצמו אז הירידה ג"כ הופכת להיות מעשית באופן החושי והפשוט של הדבר ואז האדם לא רק שהוא משפיע לעילא לתתא אלא הוא יורד לתתא בפועל וזה ההבחנה לדוגמא בעלמא משה רבינו היה בסנה והוא חוזר לגאול את בני ישראל אנוכי עימו בצרה הוא יורד לאותו מציאות של צרה לאותו מציאות של מיצר זה אם אין אתה גואלם אין אחר גואלם שיהיה משהו שיחזור ממקום של מתן תורה של סנה למקום של מצרים על הראשונים אנחנו

מצטערים אלא שאתה בא להוסיף עליהם וזה הוא יורד בפועל לנקודה התחתונה ולכן זה מסירות נפש גמורה.

שאלה: אז המסירות נפש היא לא מצד העברה אלא מצד הירידה העצמית שלה.

תשובה: גם העברה לעצמה היא מסירות נפש כי הוא מצמצם את כוחותיו כמו שנתבאר יתר על כן מסירות נפש בפועל שהוא יורד לנקודה התחתונה הוא מלמד ארבע מאות פעם את התלמיד דבר אחד מסוים דוגמא ברור שיש כאן צמצום המוחין מוחלט ואין לך מסירות נפש מופלג יותר מהאופן הזה.

שאלה: אז נשאר שהלשמה זה רק היציאה בירידה למטה וכשהוא עולה למעלה מכוחותיו זה שלא לשמה.

תשובה: זה שתי קצוות של הלשמה.

שאלה: אם הוא עולה כי הוא רוצה לעלות איפה הלשמה.

תשובה: עצם זה שהוא יוצא מעבר לקומתו שלו זה נקרא לשמה שלא לשמה כלומר זה לשם עצמו לשמה זה דבר שמעלי לשם ה' כלומר דבר שנמצא על גבי יש מה שהקצה העליון נמצא על גבי יש מה שהקצה התחתון נמצא על גבי בעומק זה הה' העליונה והה' התחתונה.

שאלה: הוא מקבל מזה שהוא לא נמצא הוא לא מוגבל

תשובה: זה השלא לשמה שנמצא בדקות

שאלה: מה הרב התכוין שבדור שלנו יש פנים מסוימות בזיכוי הרבים

תשובה: מה יש להרחיב כל מי שמכיר את המציאות מבין לבד כמה כמות של השפעה של ללמוד וללמד קיים מזוקק וכמה קיים לא מזוקק זה מאד מאד קשה שההשפעה היום שיהיה באופן מזוקק יותר לא שזה בלתי אפשרי לגמרי רק שזה לא העבודה דרכו לבקוע כי על דרך כלל החשבונות רבים נולדים שם.

שאלה: מה שהגאון אומר שאדם צריך להתמלא ואז להשפיע זה ג"כ בעצם לכא' לפי מה שהרב אומר בעצם אין צורך להתמלא אדרבה שיצא מעצמו וישפיע.

תשובה: יש כאן שני חלקים יש את החלק מי ראוי באמת להשפיע הגר"א מגדיר מי בן אדם שראוי באמת להשפיע זה המשל של החבית יין וכדומה כוס מים נמצא במדרגה של השפעה לפני כן הוא לא במדרגה של להשפיע הוא יכול להשפיע נקודתית בדבר מסוים אבל זה לא מדרגה של שפע אמיתי זה מצד עצם ההשפעה כל כך מלאה יורדת לתתא אבל כמו שהזכירו קודם לתתא באופן שהוא נשפך אבל הוא לא מוריד את עצמו ללתתא כשהוא נמצא בכזו מדרגה הוא יכול להיות משפיע ואז העבודה שלו זה לרדת לתתא.

שאלה: אונן שהוא פטור מן המצוות וגם פטור גם ללמוד וגם ללמד האם כשהוא עוסק בקבורה של מי שהוא מחויב בה יש כאן את המצוה ממש לשמה שהתורה גם מחייבת אותו האם זה נקרא ג"כ לשמה יותר משאר החסדים, ודבר שני האם הוא נקרא שהתורה אוסרת עליו גם ללמד אז הוא מעילא לתתא בבחינת ירידה שהוא עוסק בזה.

תשובה: זה ברור שכל מי שעסוק בקבורת מת בהגדרה כוללת זה ודאי מוגדר כירידה עצם ההתעסקות במת מדרגה הנקראת ירידה מה שהוא פטור מן המצוות ופטור מן התורה יש את החלק של האונן יש את החלק האבל ויש את החלק של הכבוד שבדבר ויש את החלק שלאחר מכן בדברי תורה וכל זה בודאי תפיסת ירידה ממדרגה של לעילא למדרגה של לתתא הן מכח החיוב של יורד בקיום המצוות של הקבורה והן של עפר אתה ואל עפר תשוב ירידה זה הדינים אבל אם אדם עושה את זה לשמה או אדם עושה את זה שלא לשמה זה משתנה מאדם לאדם אדם שנמצא בשבעת ימי אבילות בתורה מחמת שאין לו חשק ואין לו כח וכדומה זה לא נקרא הוא יכול לעסוק בדברים הרעים שבאיוב או במועד קטן בדיני אבילות וכדומה והוא לא עוסק כי אין לו כח אם הוא עושה את זה לשמה או הוא עושה את זה שלא לשמה זה משתנה מאדם לאדם עצם התפיסה שמה היא ודאי ירידה מעילא לתתא.

שאלה: מצאנו בגמ' מתלמידי יותר מכולם הוא מעיד על עצמו שהוא למד יותר מהתלמידים על ידי שהוא לימד לכאורה אני שואל זה לא מעילא לתתא כי הוא לומד על ידי השאלות שלו.

תשובה: אז הפשטות שהם מחדדים, אבל בעומק מתלמידי יותר כי הוא הגיע ללשמה האמיתי וזה עומק ההגדרה.

שאלה: יחיד שלא מתפלל בציבור אפי' שהוא לא מתפלל כ"כ טוב

תשובה: יש מה ישתף עצמו עם הציבור כל הלשונות שישנם כשאדם נמצא במדרגה התחתונה ואין לו קיום כשלעצמו הקיום שלו מכח הכלל יכול להיות מציאות של קיום יש את הלישתתף איניש בהדי ציבור לישתתף איניש שכינה שזה שורש הציבור העליון אבל עוד פעם זה נובע ממדרגה שהוא כשלעצמו אינו חשוב בתוך עמי אנוכי יושבת אז כחלק מן הכלל יש לו מציאות של קיום אנחנו מדברים עכשיו על סוגיא אחרת על השפעה על הציבור אתם מדברים מה שהוא כולל את עצמו עם הציבור אנחנו מדברים עכשיו על סוגיא מזכה את הציבור זה שני סוגיות.

- [תיקון דרכי מסירות נפש] 1]

Source: <https://bilvavi.net/shiur/מסירות-נפש-004-ירידה-לתתא-מתוך-מסירות-נפש>

Links

[1] <https://bilvavi.net/daes.torasecha.miserus.nefesh>